

«دستگرد» یک ایران همدلی و همکاری

آداب ورسوم ایرانیان در نقاط مختلف کشور به‌طور معمول حول محور همکاری ونوع دوستی است واین سنت در روستای دستگرد دربخش کهک قم هم حکایت از این موضوع دارد.

مردم این روستا در گذشته در فصل پاییز دارای مشغولیت‌های کاری بسیاری بودند از این رو در بسیاری از اوقات دور هم جمع می‌شدند و در شکستن بادام، گردو یا «گندل کشی وپاک کردن پنبه» به یکدیگر کمک می‌کردند.

برخلاف این روزها که برخی از مردم در شب‌های پاییز و زمستان به دنبال سرگرمی هستند ونیمی از زمان خود را در فضایی مجازی سپری می‌کنند اما چهاردهه پیش باتمام شدن فصل تابستان، کاروسرگرمی ومشغولیات مردم نیز بیشتر می‌شد وکشاورزی ودام‌داری ومشاغل دیگر به قوت خود باقی می‌ماندند که مردم در پاییز به آن می‌پرداختند.

■همیاری در کشاورزی

بنابر گفته مصطفی جعفرزاده یکی از پژوهشگران وفرهنگیار نمونه کشور، مردم این روستا در این فصل به آماده‌سازی زمین برای کشت پاییزه وبرداشت محصولات پاییزی می‌پرداختند. در آن دوره دستگرد به صورت خرده‌ملک اداره می‌شد، یعنی هر خانواده‌ای زمینی در اختیار داشت ودر فصل پاییز عمده وقت مردم در این بخش سپری می‌شد و اگر وقت زیادی می‌آوردند با همیاری دیگر مردم روستا به آماده‌سازی وبرداشت محصول می‌پرداختند ودر پایان کار مقداری از آن محصول را به افراد می‌دادند که به آن «چکوری» گفته می‌شد، ولی امروزه از آن کشاورزی‌ها وفعالیت‌ها خبری نیست.

■جمع‌آوری برگ‌های خزان

کودریزی در زمین‌ها وجمع‌آوری برگ‌های خزان کوچه وباغ‌ها از دیگر فعالیت‌های مردم روستای دستگرد بود. مردم در طول روز تمام برگ‌های پاییزی را از خانه، کوچه وباغ‌ها جارو کرده واز آن‌ها برای خوراک دام‌ها استفاده می‌کردند. در آن دوره ۷۰ تا۸۰ خانواده در دستگرد زندگی می‌کردند وبرای نظافت کوچه‌ها تمامی اهالی به کمک هم می‌شتافتند، ولی امروزه کوچه‌ها در این فصل غرق برگ‌های پاییزی است ورفتگرها این برگ‌ها جارو ریزه و در خارج از روستا خالی می‌کنند یا آتش می‌زنند.

■قان قولوسوی

گردو یکی از محصولات پاییزی روستای دستگرد بود. این روستا در نیم قرن گذشته دارای درختان گردوی زیادی بود و گردو تکانی نیز در این روستا جایگاه و آدابی داشت و مردم گردوها را با همکاری هم جمع‌آوری می‌کردند.

یک نفر به بالای درخت می‌رفت و گردوها را می‌تکاند و بقیه هم گردوهای ریخته شده روی زمین را جمع می‌کردند و در پایان کار گردو به صورت تعدادی ویا به اندازه چند کلاه فرد مزد یا چکجوری می‌دادند. پس از تکاندن و جمع‌آوری محصول از درخت نوبت به از پوست درآوردن گردوها و خشک شدن محصول می‌رسید که این کار نیز با همکاری دیگر اهالی روستا انجام می‌شد و حین شکستن گردوها اگر گردو به صورت کامل و سالم از پوست خارج می‌شد به آن «قان قولوسوی» می‌گفتند.

وقتی اهالی می‌خواستند گردو به کسی بدهند به صورت دانه‌ای می‌شمرند و ۱۰ گردو را «یک دست» می‌گفتند و در برخی منابع در خصوص وجه تسمیه این روستا چنین آمده است چون گردو را با دست می‌شمرند به این روستا «دستگرد» می‌گفتند.

■بینه‌کشی

افرادی که زمین برای کاشت نداشتند هفت ماه برای صیفی کاری به شهرهای اطراف ساهه، شهریار و ورامین می‌رفتند و به اصطلاح «بَینه‌کشی» می‌کردند.

این افراد اوایل پاییز «بَینه» یا همان وسایل خود را به دستگرد بازمی‌گردانند و هندوانه و خربزه‌های کاشته خود را با همسایگان تقسیم می‌کردند تا همه در «شب‌چله» هندوانه برای خوردن داشته باشند و اگر هندوانه به مقدار زیاد و در همه خانواده‌ها نبود، هندوانه خود را در «شب‌چله» می‌بریدند و برشی از آن را برای همسایگان خود می‌بردند.

جدول ۹۳۲۳

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵

بندر آستارا از رکود لنگر برداشت

فعالیت‌های تجاری بندر آستارا بیش از ۱۸ ماه- از سال ۱۴۰۳- به دلیل عقب‌نشینی دریای خزر و همچنین حجم انبوه رسوبات انباشته شده، متوقف شده بود تا اینکه تابستان سال جاری پس از عملیات لایروبی، فعالیت آن از سر گرفته شده است

فعالیت‌های تجاری بندر آستارا بیش از ۱۸ ماه- از سال ۱۴۰۳- به دلیل عقب‌نشینی دریای خزر و همچنین حجم انبوه رسوبات انباشته شده، متوقف شده بود تا اینکه تابستان سال جاری پس از عملیات لایروبی، فعالیت آن از سر گرفته شده است. پویشیده نیست که احیای کامل این بندر تنها یک موفقیت محلی محسوب نمی‌شود زیرا به دلیل موقعیت جغرافیایی منحصر به فرد خود، یکی از حلقه‌های کلیدی در کریدورهای تجاری بین‌المللی است و فعال سازی آن می‌تواند نقش مهمی در تسهیل تجارت میان ایران، کشورهای حاشیه خزر، آسیای میانه و اروپا ایفا کند. فعالان اقتصادی منطقه معتقدند با بازگشایی بندر علاوه بر ایجاد فرصت‌های شغلی، نگاه توسعه‌ای وسیعی را در منطقه رقم می‌زند و می‌تواند به جذب سرمایه‌گذاری‌های جدید و ارتقای زیرساخت‌های لجستیکی منجر شود.

در این بندر پهلو بگیرند اما رسوب‌گیری مجدد آبراهه‌ها و لزوم لایروبی‌های پی‌درپی فعالیت این بندر را با مشکلاتی مواجه کرده است. از طرفی واقعیت آن است که دلیل پهلو نگرفتن کشتی‌ها در این بندر صرفاً به موضوع لایروبی بر نمی‌گردد زیرا در برای خزر بر اثر دلایل اکولوژیک عقب‌نشینی زیادی داشته که این موضوع موجب کمتر شدن گراف و عمق بندر شده است و رسوب دریا سبب بسته شدن راه بندر، آبراهه‌ها و کند شدن حرکت کشتی‌های می‌شود که برای رفع این مسئله باید لایروبی‌ها به‌طور منظم تکرار شوند.

نقش سرمایه‌گذار بر تحرک بخشی به بندر آستارا وی با بیان اینکه سرمایه‌گذار فعلی بندر آستارا شرکت کاهه وابسته به بخش خصوصی است، می‌گوید: نقش سرمایه‌گذار این بندر در تحرک بخشی به فعالیت‌های اقتصادی این منطقه بسیار حائز اهمیت است که باید زمینه جذب تاجران در بخش‌های مختلف را فراهم کند زیرا در گذشته با دعوت از تاجران و بازرگانان تعاملات دوجانبه و فعالیت‌های تجاری بیشتری در این منطقه صورت می‌گرفت که اخیراً این تحرکات کاهش پیدا کرده و نیاز به تلاش بیشتری در این زمینه وجود دارد. داداشی به صورت غیرمستقیم از فعالیت‌های تجاری بسیار پایین بندر آستارا رضایت چندانی نداشته و خاطرنشان می‌کند: تعطیلی بندر آستارا خسارت‌های زیادی برای منطقه

پس از ۱۸ ماه توقف فعالیت‌های تجاری

ترکیه کالا به اروپا ترانزیت می‌شد به‌طور کلی حذف خواهد شد که این مسئله خسارت‌های جبران‌ناپذیری را متوجه کشور خواهد کرد.

■ ظرفیت آستارا برای ایجاد اشتغال

وی با اشاره به اینکه مسئولان حوزه حمل و نقل کالا به ویژه وزارت راه باید توجه داشته باشند که در حال حاضر جنگ اقتصادی بر جهان سایه انداخته است، می‌گوید: در وزارت راه، ستاد ملی‌گنر وجود دارد که رئیس آن رئیس جمهور، دبیر آن وزیر راه و دبیرخانه آن نیز اتفاقاً در همین وزارتخانه مستقر است، شخصاً به وزیر راه و شهرسازی پیشنهاد داده‌ام که این ستاد ملی‌که اتفاقاً چند تن از وزیران نیز عضو آن هستند فعال و پویا شود که دالان‌های ترانزیتی کالا در نقاط مرزی کشور از دست نروند. عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه دولت باید اهتمام ویژه‌ای نسبت به فعال بودن بندر آستارا و احیای حوزه تجارت در منطقه گیلان داشته باشد، خاطرنشان می‌کند: حضور این منطقه اقتصادی سبب تردید بسیاری از تاجران به استان گیلان شده و در زمینه‌های مختلف از جمله حمل و نقل کالا و معیشت رانندگان تریلی آورده‌های اقتصادی خوبی به همراه داشته و از همه مهم‌تر زمینه اشتغال ۳۰۰ نفر را در بخش‌های مختلف بندر ایجاد کرده است که زندگی و معیشت خانواده‌های آن‌ها با اتکا بر همین اشتغال سپری می‌شود، از طرفی این گونه مناطق اقتصادی از سر فصل بودجه مسئولیت‌های اجتماعی برخوردار هستند که تاکنون در راستای فعالیت‌های محرومیت‌زدایی اقدام‌های مناسبی داشته‌اند.

داداشی درباره مهم‌ترین مسائل و موانع ترانزیتی که تاجران در این بندر اقتصادی با آن مواجه هستند نیز می‌گوید: یکی از مهم‌ترین مشکلاتی که در این بندر برجسته بوده کمبود دستگاه ایکس‌ری است، به طوری که مجهز به دستگاه ایکس‌ری پیشرفته نیست و این مسئله سبب طولانی شدن صف‌های تریلی‌ها برای ترخیص کالا شده است. همچنین مرز جدید این بندر با آذربایجان نیز هنوز تکمیل نشده که به ملاقات‌های ملی از جمله دیدار با رئیس جمهور، وزیر راه و رئیس گمرک همه این مسائل بیان شده است و قول‌های مساعدی نیز در راستای رفع آن‌ها داده شده که امیدواریم به مرحله عملیاتی منتهی شوند.

■ بلاتکلیفی تملک اراضی

وی در مورد آخرین وضعیت راه آهن رشت- آستارا نیز بیان می‌کند: اگرچه این پروژه دارای پیشرفت‌هایی است اما آنچنان‌که انتظار می‌رود این مسیر توسعه نداشته که یکی از دلایلش این است که دولت و مسئولان ملی به‌طور کلی پروژه‌های عمرانی در سطح کلان را به استان‌ها واگذار کرده‌اند، این در حالی است که برای این گونه پروژه‌ها که نقش بسزایی در اقتصاد کشور دارند باید وزارتخانه پیگیری‌های مستقیم بر روند اجرای کار داشته باشد و از برش استانی به عنوان نقش تسهیل‌کننده استفاده کند. نماینده آستارا در مجلس شورای اسلامی معتقد است اجرای این پروژه نیاز به همت ملی داشته و می‌افزاید: در مورد این کریدور شمال به جنوب که مورد تأکید رهبر معظم انقلاب نیز هست نیاز است شخص رئیس جمهور برای پیشرفت فعالیت آن عنایت ویژه‌ای داشته باشد زیرا این پروژه همچنان در مرحله تملک اراضی که حدود ۲۰۰ کیلومتر است در جامی‌زند، به طوری که ۳۰ کیلومتر آن تملک شده و ۳۰ کیلومتر دیگر نیز در دستور کار بوده و مابقی آن بلاتکلیف است، از این رو نیاز است دولت چاره‌اساسی برای اجرای آن داشته باشد.

عزم دولت برای اتمام ۲ هزار و ۷۰۰ طرح نیمه‌تمام و راکد در مازندران

همچنین همراهی مسئولان امر در سطح ملی است.

مهدی یونسی رستمی با بیان اینکه پروژه‌های زیادی در استان داریم که تعدادی پیشرفت بالای ۷۰ درصد دارند و برخی هم پیشرفت چندانی نداشتند یادآور می‌شود: برخی پروژه‌ها بیش از ۱۰ سال سابقه دارند و هنوز به بهره‌برداری نرسیده‌اند.

وی اذعان می‌کند: بعضی از پروژه‌های استان کاملاً متوقف بوده، با بودجه لازم تخصیص داده نشده و در برخی هم پیمانکاران کار را نیمه‌تمام رها کردند که در مجموع این پروژه‌ها به ۲ هزار و ۷۰۰ مورد می‌رسد و از این میان ۷۰ پروژه ملی هستند.

استاندار مازندران اظهار می‌کند: طی ۹ ماه گذشته ساخت افزون بر هزار طرح به اتمام رسیده و در روزهای آینده عملیات اجرایی تکمیل ۵۰۰ طرح دیگر آغاز می‌شود.

■ عمودی

۱. سنگ قیمتی سرخ‌رنگ از ترکیبات آلومینیوم – فرستاده امام حسین (ع) نزد کوفیان - کباب فرنگی ۲. حیوان بارکش - بندری در نانواپی - خبرگزاری دانشجویان ایران ۳. از احشام - پایتخت فلاسفه - بچه انسان - اسم ۴. گله گله - جواب - دیگری ۵. کسی که دائماً سوءظن دارد - درس نوشتنی - صوت ندای بی‌ادبانه ۶. چندین روح - جلال و جبروت ۷. خیاطی - تندرست - بچه بمب ۸. قربانگاه حاجیان - قبل از شنود - استانی در نوک شمالی سوماترای اندونزی- واحد غیررسمی و غیراستاندارد طول ۹. چراغ نفتی خوراکی‌پزی قدیمی - پول واحد اتحادیه اروپایی - فرق سر ۱۰. پیوند - درس دادن - مساوی ۱۱. علامت مفعول بی‌واسطه - روسیاه واقعه عاشورا - نمایندگی ۱۲. خوراکی تخصصی مجردها - ابزار کار چرم‌دوز- ضرباهنگ ۱۳. پسوند ساییدن - شاخه‌ای از ورزش شنا - پدر بشریت - پدر بزرگ ۱۴. ضربه شمشیر -

■ افقی

۱. مدافع تخصصی در والیبال را گویند - حکومت مردم بر مردم ۲. رهسپار - حمام بخار - اثری از شیخ صدوق ۳. عضو صورت - الفبای آبادانی - دایی- از مرکبات ۴. کالاهای خدماتی که به کشور داخل شود - سفارش قبل از مرگ - لحظه ۵. برچسب هزینه ارسال نامه - خوک وحشی - گوشه ملک ۶. کلام - پیامبر زیبارو - سردرسته ۷. تکیه دادن - جریمه‌ای فوتبالی - نمایش‌نامه غم‌انگیز ۸. سنگ طلق - زنده - پوستین - پول ۹. سران - لقب ضحاک - صوت ندا ۱۰. گور - نان در گویش بچه زنجان - آموختنی لقمان ۱۱. کیف دستی - ترشی مخلوط - واحد طول ۹۰ سانتیمتری ۱۲. خط کش هندسی - شاخه‌ای از شمشیربازی - از انواع سه‌گانه جریمه رانندگی ۱۳. راز و نیاز در اوستا - دین‌داری - نوروز ویتنامی - لاستیک مرتجع ۱۴. سخن طعنه‌آمیز - تقویم مسلمانان - از جراید ۱۵. فرمان‌نامه - واحد شدت پرتو زایی - درخت اعدام

چندین ماده - لباس نازک ۱۵. از علوفه جات - هدف تیراندازی - از تقسیمات کشوری

حل جدول شماره قبل															
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶

طراح: محمدرضا علی‌زاده zadehalireza@gmail.com